

העולם הזה

המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
 רחוב נליקסון 8, תל-אביב, טלפון 26785,
 ת. ד. 136. מען למברקים: "עולמפרסט".
 פרס משה שהם בע"מ, ת"א. טל. 31139.
 ההפצה: דוד טופל ובניו, תל-אביב.
 המערכת איננה אחראית לתוכן המודעות.

העורך הראשי:
 אורי אבנרי
 ראש המערכת:
 שלום כהן
 עורך משנה:
 דוב איתן

כתב ראשי:
 אלי תבור
 צלם המערכת:
 יעקב אנוך
 עורך כיתוב:
 אבשלום קורו
 צייר המערכת:
 זקי

חברי המערכת:

אורי אלוני, שלמה אלינב, שייצ גלור,
 יולי נלילי, רודי הורוביץ, רותי ורד,
 יוסף אבוהמדי, זיוה יריב, אביבה ססן,
 אבנר פרי, שמעון צבר, עמוס קינו,
 שלמה רחביה.

העתון הנקרא ביותר במדינה

7.10.74

העתונאים הזרים, המבקרים בישראל, מת-
 חלקים לשני סוגים.

הסוג הראשון מורכב מכתבים וריוס,
 המבלים כאן כמה ימים, אצטרפים מסדום
 לאכזיב ומאילת למפעלי הירדן, לוחצים את
 ידי בן-גוריון, נגדרים מדובר ממשלתי אחד
 לשני, אומרים אמר אחר כל הנאמר להם
 וכותבים לבסוף סידרה של 24 מאמרים ב-
 52 עיתונים בשלוש יבשות מדויד הראשון
 ועד דויד הנוכחי.

הסוג השני הוא הגורם כאביראש לטרי
 קילק ולשאר הפטריוטים האחראים לשיטת-
 המוח הממלכתית. הוא מורכב מעתונאים
 רציניים, הבאים ארצה אחרי שקראו כמה
 עשרות ספרים על הנושא, אחרי שדיברו
 עם רוב מנהיגי ערב ואחרי שלמדו את כל
 צדדי הסוגיה על בוריים. הם מחייכים ב-
 נימוס למשמע דברי הדוברים הרשמיים,
 שואלים שאלות אדיבות אך בלתי-ניעמות,
 וכתובים לבסוף שניים-שלושה מאמרים ה-
 מעוררים הר עמוק בחוגים המצומצמים אך
 הקובעים בענייני המרחב.

העתונאים בני הסוג הזה מודמנים כולם,
 איכשהו, למערכת העולם הזה. לעתים קר-
 בות אנו שואלים את עצמנו: מניין הם
 בכלל יודעים על קיומנו? התשובה היא:
 המומחים האמיתיים לבעיות המרחב מהתים
 חוג בינלאומי מצומצם מאוד, והם מכירים
 איש את רעהו. בין דיפלומטים ועתונאים
 אלה נהוג, כנראה, להגיד, דרך אגב: "אתה
 ניסע לישראל? אולי כדאי לך לשוחח שם
 עם אנשי העולם הזה. תשמע מהם משהו
 חדש".

יש המתקשרים עמנו טלפונית שעות
 מעטות אחרי בואם ארצה. ויש השוכחים
 מכל העניין. אך אחרי שהקשיבו לדברי
 הדובר ה-21, שחזר בדיוק נמרץ על דברי
 כל 20 הדוברים הממשלתיים והמסלתיים
 שקדמו לו, יוצאת נפשם לשמוע דעה שונה
 כלשהי. או הם נזכרים בעצה שניתנה להם.
 בשבילנו זו מעמסה ניכרת, מבחינת ה-
 זמן והסיריחה. להעולם הזה עצמו אין,
 כמובן, כל תועלת משיחות רבות וארוכות
 אלה. אך אנו ממלאים חובה זו ברצון, מתוך
 תקווה שהדבר יעזור לפרשנים רציניים לה-
 בין את בעיות ישראל והמרחב, וממילא
 יביא הדבר תועלת למדינה — אפילו אם
 אין הוא מוצא חן בעיני סדי קולק ושות'.
 ★ ★ ★

אחד המבקרים האלה היה אדוארד הודג'
 קין, מעורכי-החץ החשובים של הטיימס
 הלונדוני. בריטי יפה-האר זה היה מנהל
 תחנת-השידור המזרח-תיכונית (הבריטית) ב-
 ימי מלחמת-העולם, לפני שעברה מיטו ל-
 קפריסין. הוא גא ארצה אחרי ששוחח עם
 עבד אל-נאצר ועם שורה ארוכה של מנהי-
 גים ערביים אחרים. שעתים אחרי בואו
 ארצה, טיפף לאורי אבנרי. לאחר מכן ניפ-
 גש עמו כמה פעמים בימי-שהותו המעטים.
 בחודש שעבר פירסם "סד" את רשמיו
 בשלושה מאמרים קצרים בטיימס, שעשו
 רושם רב בבריטניה ובין כל מומחי-המערב.
 הם כתובים ברוח אובייקטיבית, האוהדת
 את ישראל. אך המחבר עומד בלשון ערינה
 ונוקבת על הבעיות הגורליות העומדות
 בפני ישראל ומותה ביקורת על הקו של
 המישטר הקיים בה. הוא מסכם במילים ש-
 תישמענה מוכרות מאוד לקוראי העולם הזה:
 "קשה דרכם של אותם אורחים ישראלים
 המחפשים דרך לשבירת הקיפאון בינתי
 ישראל-ערב. למראית-עין, ההגיון הוא בצד
 השלטונות, הטוענים כי אין דרך אחרת
 אלא להמתין ולשמור על כוונות צבאית.
 ואם דרך זו הגיונית, הרי הגיוני גם להת-
 ייחס אל ערביי ישראל כאל מיעוט עויץ
 בכוח, ולמנוע את גידולו בדרך של החזרת
 סליטים.
 אך אין כל ספק כי הצדק הוא עם
 אותם ישראלים המתכננים את תוכניותיהם
 על טמך ההנחה שישראל לא תצליח לעולם
 להתבסס כאומה או כמדינה אלא כחלק מן
 העולם המזרח-תיכוני".
 ★ ★ ★

על המשמר יצא השבוע בהתקפת-מחץ על
 העולם הזה, יען כי העזנו לגלות שחמשת
 הצעירים הערביים נקטלו בידי יחידה אשר
 מפקדה הוא חבר קיבוץ של מפ"ם ורבים
 מחבריה היו בני משקי מפ"ם (העולם הזה
 1256).

העתון המפ"מי אומנם מודה בעובדה, אך
 מתלונן כי הטלנו "שיקוצים בלובש-ימדים,
 בניס של קיבוצי השומר הצעיר וחברי
 מפ"ם, בהם ובתנועתם-ספגתם...".
 האמת היא, כמובן, כי לא הטלנו שיקוצים
 בבנים, אלא באבות. טענו כי מפ"ם, שעמדה

תחילה בראש התובעים חקירה, שינתה את
 עמדתה באופן פתאומי, כאשר נודע לה כי
 חבריה שלה היו מעורבים בתקרית, ובצורה
 זו נעצה סכין בגבם של כל אותם שהתיי-
 בו עמה באותה חזית. ולא זה בלבד, אלא
 שהיא גם לחצה על חבריה לחזור בהם
 מדברים מסוימים שהשמיעו בפומבי.

על המשמר נכסה להעמיד פנים כאילו
 אין כל קשר בין תפנית מדהימה זו לבין
 העיבה שנודע לשר מפ"ם מי הם ההורגים.
 לדבריו קרה מה שקרה מפני ששר מפ"ם
 נוכח לדעת, בישיבת הממשלה, שהערבים
 נהרגו "כחוק".

כיצד נוכחו לדעת? כפי הרמטכ"ל, שעם
 כל הכבוד האישי שאנו רוחשים לו, איננו
 יכולים להתעמק מן העיבה הסודית שהוא
 מייצג בתקרית זו את הצד הנאשם? או מפי
 ראש מנגנון-החושף? האם עדותם של שני
 אלה מספיקה עד כדי כך, ששוב אין צורך
 בחקירה, ולו אפילו כדי להרגיע את רוחות
 המשפחות השכולות ולשכנע את רבע מיליון
 ערביי ישראל כי לא היה כאן מקרה של
 רצח והתעללות?

אילו האמינה מפ"ם באמת כי די בהב-
 טחה של הרמטכ"ל ושל ראש מנגנון-החושף,
 הרי אכזר היה לה לצעוק גם ביום הראשון.
 חובתה היתה, במקרה זה, לשאל קודם כל
 את פי שני האישים האלה, אלה היו ב-
 חדאי עונים לשאלתה בסבר פנים יפות.
 מדוע העקה עדי-לבי-השמים ביום הראשון
 — והדממה הדקה למחרת היום?

על המשמר מוסיף ופסביר: "...אמת
 אלמנטרית היא... הייל הלבוב מדים
 אינו נבדק בשעת פעולתו הצבאית לזיקתו
 החברתית או הפוליטית".

אחת מן השתיים: או שמפ"ם מצדיקה את
 הפקודה, ואז אינה יכולה לגולל את האח-
 ריות על מפקדים אלמוניים — או שאינה
 מצדיקה את הפקודה וסיענת כי חבריה
 פעלו מאינס בניגוד למצפונם — ואז חובת
 מפ"ם היא לתבוע חקירה של מהות הפקו-
 דות — כפי שדרשנו אנו.
 אחרת אין זו אלא השתמטות ממאירה.

שואל על המשמר: "מיהו, איפוא, אותו
 כתבלב, אשר מלאו עטו לחסיל שיקוצים
 בחיילים, בני קיבוצים, שבוכות רביצתם
 במארבים יכול גם הוא להתהלך בבסוזון
 ולהסיל דופי בזולתו באין מפריע?"

תנוח דעתכם, חברים יקרים. אותו כתב-
 לב שגילה בכתבה את זהות הקוטלים הוא
 חייל קרבי ככל חברי המערכת והוא רבץ
 במארבים לא מעטים, וספק אם כדאי לבוא
 אליו בטענה קצון זו. אך את התשובה
 לכך נתן העורך עוד בשבוע שעבר, ב-
 כתבו: "לא החייל הלוחץ על ההדק אשם.
 אשמים הזריה, הגננת שלו, מוריו ומחנכיו,
 טופריו ועתונאיו... כאשר המדובר בבני
 משקי השומר הצעיר, חמורה אשמה זו
 שבעתיים. שפא יתחילו עורכי על המשמר
 לבדוק באופן יסודי את דרכי החינוך וה-
 הסברה באופן יסודי כמי שהיה בעצמו חבר
 משק השומר הצעיר, הייתי ממליץ על כך.
 מפ"ם לא תיחלץ בצורה כה פשוטה מ-
 פרשה זו. האלפים, בני האינטליגנציה העי-
 רנית שוחרת השלום, שהצביעו לפני חוד-
 שים "הפעם — מפ"ם" והצילו את מפ"ם
 מפני מפלה מבישה ליד הקלמני, לא יקבלו
 הסברים שדופים אלה. הם מצפים שמפ"ם
 תחזור בה ותטהר את עצמה בפומבי מן
 הכתם שדבק בה בפרשה זו.

כדאי למפ"ם להרהר פעמיים לפני שתת-
 עלם באופן ציני מדעתם של בוחרים אלה
 — כי לעולם אין לדעת מתי תיערכנה ה-
 בחירות הבאות.

★ ★ ★

לא מוזמן נכנס יצחק נבון, מוכירי המדיני
 של ראש הממשלה, לחדר עבודתו של מנהיג
 ידוע. ברנע בו נכנס נבון, מיהר המנהיג
 להסתיר מאחורי גבו את העיתון בו קרא.
 הדבר עורר את סקרנותו של נבון, והוא
 החליט לבדוק מה פשר ההעלמה הנחפזה,
 כי המנהיג הדגול התנהג כמו תלמיד שנת-
 פס באכילת פרי גנוב.

הוא ניגש אל מאחורי המכתבה, ושם
 גילה לו הסוד.

העיתון שהמנהיג הדגול לא רצה שיראו
 אותו קורא בו, היה, כפי שבחדאי ניחשת:
 העולם הזה, שיצא אותו בוקר. הקורא:
 ראש הממשלה דויד בן-גוריון.

על המשמר יצא השבוע בהתקפת-מחץ על
 העולם הזה, יען כי העזנו לגלות שחמשת
 הצעירים הערביים נקטלו בידי יחידה אשר
 מפקדה הוא חבר קיבוץ של מפ"ם ורבים
 מחבריה היו בני משקי מפ"ם (העולם הזה
 1256).

העתון המפ"מי אומנם מודה בעובדה, אך
 מתלונן כי הטלנו "שיקוצים בלובש-ימדים,
 בניס של קיבוצי השומר הצעיר וחברי
 מפ"ם, בהם ובתנועתם-ספגתם...".
 האמת היא, כמובן, כי לא הטלנו שיקוצים
 בבנים, אלא באבות. טענו כי מפ"ם, שעמדה

אנגלית • פקידות

לומדים היטב בבית-הספר קדימה בניהודה 74, ת"א, טלפון 20314
אנגלית וצרפתית למבוגרים | **קורס בוקר שנתי לפקידות**
 (הנהלת חשבונות, מוכירות, כתיבה
 מכל הדרגות ולתלמידי בתי-
 ממתחילים עד הכנה ל-בגרות).
 קבוצות קטנות, מורים מעולים. | **קורס מרובז בהנהלת חשבונות; הכנה לבחינות ב' ג' וקורס למתקדמים**
 שמה 9—12.30 לפנה"צ, 3—9 בערב.
 ההתחלה ב-17/10